

Četrtek, 30. april 2015

P8_TA(2015)0182

Poročilo o napredku Bosne in Hercegovine za leto 2014**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 30. aprila 2015 o poročilu o napredku Bosne in Hercegovine za leto 2014 (2014/2952(RSP))**

(2016/C 346/12)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani, ki je bil podpisan 16. junija 2008 in so ga ratificirale vse države članice EU ter Bosna in Hercegovina,
 - ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta o Zahodnem Balkanu z dne 19. in 20. junija 2003 ter priloge z naslovom „Solunska agenda za Zahodni Balkan: premik k evropski integraciji“,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z 20. oktobra, 17. in 18. novembra ter 15. in 16. decembra 2014,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Strategija širitve in glavni izzivi v obdobju 2014–2015“ z dne 8. oktobra 2014 (COM(2014)0700) ter priloženega delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom „Poročilo o napredku Bosne in Hercegovine za leto 2014“ SWD(2014)0305 in okvirnega strateškega dokumenta o Bosni in Hercegovini (2014–2017), sprejetega 15. decembra 2014,
 - ob upoštevanju pisne zaveze k vključevanju v EU, ki jo je 29. januarja 2015 sprejelo predsedstvo Bosne in Hercegovine, 23. februarja 2015 pa potrdila parlamentarna skupščina Bosne in Hercegovine,
 - ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 19. januarja 2015 o imenovanju Lars-Gunnarja Wigemarka za posebnega predstavnika EU in vodjo delegacije v Bosni in Hercegovini,
 - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o tej državi,
 - ob upoštevanju dela stalnega poročevalca Odbora za zunanje zadeve za Bosno in Hercegovino Cristiana Dana Prede,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker je EU večkrat izrazila svojo zavezanost evropski perspektivi Bosne in Hercegovine ter njeni ozemeljski celovitosti, suverenosti in enotnosti;
- B. ker je EU Bosni in Hercegovini ponudila novo priložnost na podlagi usklajenega pristopa, ki naj bi državi pomagal nadaljevati postopek reform, izboljšati družbene in gospodarske razmere ter se približati Evropski uniji; ker se zdaj enako jasna zavezanost in udejstvovanje zahtevata od politične elite Bosne in Hercegovine; ker je pristop k EU vključujoč proces, ki pripada celotni državi in vsem njenim državljanom ter zahteva nacionalno soglasje o programu reform;
- C. ker prezapletena in neučinkovita institucionalna struktura, pomanjkanje zadostnega sodelovanja in usklajevanja med političnimi voditelji Bosne in Hercegovine in vsemi ravnmi upravljanja, pomanjkanje skupne vizije in politične volje ter etnocentrični pristop resno ovirajo napredek v državi; ker politična in etnična nestrinjanja močno negativno vplivajo na delo skupščin na državni ravni;

Četrtek, 30. april 2015

- D. ker dolgotrajni politični zastoj predstavlja resno oviro za stabilizacijo in razvoj te države ter državljanom odteguje možnost varne in uspešne prihodnosti; ker so politična nedejavnost, brezposelnost, zelo visoka stopnja korupcije in nezadovoljstvo nad politično elito pripeljali do nemirov, ki so se februarja 2014 iz Tuzle razširili po vsej državi;
- E. ker je EU postavila pravno državo v osrčje procesa širitve; ker je močna politična podpora ključnega pomena za napredek na teh področjih;
- F. ker je korupcija splošno razširjena, javna uprava razdrobljena, številni različni pravni sistemi predstavljajo izziv, mehanizmi sodelovanja s civilno družbo ostajajo šibki, ker je medijsko prizorišče polarizirano in ker vsem narodom in državljanom Bosne in Hercegovine niso zagotovljene enake pravice;
- G. ker se več kot 50 % državnih prihodkov Bosne in Hercegovine porabi za vzdrževanje uprave na številnih ravneh; ker je Bosna in Hercegovina glede na kazalnike Svetovne banke najslabše ocenjena evropska država glede enostavnosti poslovanja in se uvršča na eno zadnjih mest na indeksu zaznave korupcije; ker ima Bosna in Hercegovina najvišjo stopnjo brezposelnosti mladih v Evropi (59 % aktivnega prebivalstva, starega od 15 do 24 let);
1. pozdravlja dejstvo, da se je Svet odzval na poziv Parlamenta o ponovnem premisleku o pogledih Evropske unije na Bosno in Hercegovino; poziva nove voditelje Bosne in Hercegovine, naj se popolnoma zavežejo k izvedbi potrebnih institucionalnih, gospodarskih in družbenih reform, da bi izboljšali življenje državljanov Bosne in Hercegovine ter omogočili napredek na poti do članstva v Evropski uniji; poudarja, da bo treba doseči precejšen napredek pri izvajanju načrta reform, tudi Pakta za rast in delovna mesta, da bo mogoče obravnavati prošnjo za članstvo; poudarja dejstvo, da bi morali Bosno in Hercegovino, tako kot vsako drugo (potencialno) državo kandidatko, ocenjevati glede na dosežke, časovni načrt za pristop pa bi se moral določiti glede na hitrost in kakovost uvajanja potrebnih reform;
 2. poudarja, da bi morala Komisija posebno pozornost nameniti izvrševanju sodbe Sejdić-Finci, ko bo na zahtevo Sveta pripravljala mnenje o prošnji za članstvo v EU; poziva Komisijo, naj bo pripravljena na spodbujanje sprejetja dogovora o izvrševanju te sodbe, da bi se zagotovile enake pravice za vse državljane, ter naj prispeva k uresničevanju ciljev programa EU, med katerimi so delujoč sistem dobrega upravljanja, demokratični razvoj in gospodarska blaginja ter spoštovanje človekovih pravic;
 3. močno podpira evropsko integracijo Bosne in Hercegovine in meni, da bi morala biti okrepljena prizadevanja Evropske unije med drugim osredotočena na družbeno-gospodarska vprašanja, poslovno okolje, institucionalni okvir, pravno državo ter upravljanje, politiko kazenskega preiskovanja in pregona, neodvisno pravosodje, boj proti korupciji, reformo javne uprave, civilno družbo in mlade, pri čemer pa morajo pogoji EU za pristop ostati nespremenjeni; poziva podpredsednico/visoko predstavnico, Komisijo ter države članice, naj ohranijo usklajeno, dosledno in skladno stališče EU ter pokažejo, da je evropska integracija Bosne in Hercegovine prednostna naloga v zunanji politiki EU; poudarja, da bi si EU morala prizadevati, da združi vse finančne donatorje, s čimer bi podprli učinkovito izvedbo novega pristopa EU in pisne zaveze;
 4. pozdravlja pisno zavezo k vključevanju v EU, ki jo je sprejelo predsedstvo Bosne in Hercegovine, so jo podpisali voditelji vseh političnih strank in jo je 23. februarja 2015 potrdil parlament BiH, o ukrepih, s katerimi bi vzpostavili institucionalno funkcionalnost in učinkovitost, uvedli reforme na vseh ravneh upravljanja ter pospešili proces sprave in okrepili upravne zmogljivosti; priznava, da je zaveza odprla pot sporazumu v Svetu 16. marca 2015 o sklenitvi in uveljavitvi stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma; pozdravlja uveljavitev stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma, predvideno za 1. juniji 2015, ki bo Bosni in Hercegovini in EU omogočil, da tesneje sodelujeta poglobita odnose; poziva k popolnemu sodelovanju vseh političnih voditeljev pri temeljitem in učinkovitem izvrševanju zaveze, zlasti pri krepitvi

Četrtek, 30. april 2015

pravne države ter boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu; opozarja, da sta politična zavezanost in resnična odgovornost ključni za proces reform; poziva nove voditelje BiH, naj se z EU dogovorijo o konkretnem časovnem načrtu za program obsežnih in vključujočih reform za napredek države na poti v EU; poziva k preglednosti v postopku načrtovanja in izvajanja reform ter k vključevanju civilne družbe v proces reform;

5. je globoko zaskrbljen zaradi izjave, ki jo je 25. aprila 2015 podal kongres Zaveznštva neodvisnih socialdemokratov (SNSD) v vzhodnem Sarajevu, s katero je med drugim pozval k referendumu o neodvisnosti Republike Srbske leta 2018; poudarja, da v skladu z Daytonskim sporazumom Republika Srbska nima pravice do odcepitve; ponovno poudarja, da so se s sprejetjem pisne zaveze vse politične sile, tudi SNSD, zavezale k spoštovanju suverenosti, ozemeljske celovitosti in politične neodvisnosti Bosne in Hercegovine; poziva nove politične voditelje, naj se vzdržijo razdiralne nacionalistične in odcepitvene retorike, ki polarizira družbo, in se resno lotijo reform, ki bodo izboljšale življenje državljanov Bosne in Hercegovine, ter naj oblikujejo demokratično, vključujočo in delujočo državo in jo približajo Evropski uniji;

6. poziva politične voditelje, naj prednostno obravnavajo vzpostavitev uspešnega in učinkovitega mehanizma EU za usklajevanje, ki bi učinkovito povezal institucije na vseh ravneh upravljanja, da bi zagotovili usklajevanje s pravnim redom EU ter njegovo izvajanje po vsej državi, kar bi bilo v prid splošni blaginji njenih državljanov; poudarja, da bo brez takega mehanizma proces pridruževanja EU ostal v slepi ulici, saj je sedanja organizacija države preveč neučinkovita in disfunkcionalna; poudarja, da bi vzpostavitev takšnega mehanizma Bosni in Hercegovini omogočila, da v celoti izkoristi finančna sredstva, ki so na voljo; poudarja, da je treba sprejeti konkretne reformne ukrepe in zagotoviti jasno usmeritev za državo in njene državljanje;

7. poudarja, da mora biti obravnavanje družbeno-ekonomskih potreb državljanov prednostna naloga; vseeno pa meni, da je ključnega pomena, da se vzporedno nadaljujejo politične reforme in demokratizacija političnega sistema; poudarja, da je gospodarska blaginja možna samo, če temelji na demokratični in vključujoči družbi in državi; poudarja tudi, da Bosna in Hercegovina ne bo uspešna kandidatka za članstvo v EU, dokler se ne vzpostavijo ustrezni institucionalni pogoji; ugotavlja, da so ustavne reforme za utrditev, poenostavitev in okrepitev institucionalnega okvira še vedno ključnega pomena za preoblikovanje Bosne in Hercegovine v učinkovito, vključujočo in popolnoma delujočo državo; opozarja, da bi morala prihodnja ustavna reforma upoštevati tudi načela federalizma, decentralizacije, subsidiarnosti in legitimnega zastopanja, da bi zagotovili učinkovito in nemoteno vključevanje Bosne in Hercegovine v Evropsko unijo; poziva vse politične voditelje, naj si prizadevajo za uvedbo potrebnih sprememb;

8. pozdravlja pobude Komisije za pospešitev izvajanja projektov v okviru instrumenta za predpristopno pomoč ter okrepitev ekonomskega upravljanja; obžaluje, da ima nedejavnost lahko posledice za dodelitev sredstev EU za politični in socialno-ekonomski razvoj v okviru instrumenta za predpristopno pomoč II; poziva pristojne organe, naj se dogovorijo o sektorskih strategijah za vso državo, zlasti o prednostnih področjih prometa, energije, okolja in kmetijstva kot bistvenih zahtevah, da bo mogoče v celoti izkoristiti sredstva iz instrumenta za predpristopno pomoč;

9. izraža priznanje za urejeno izvedbo volitev oktobra 2014; vendar ugotavlja, da je že drugič zapored volilni proces potekal tako, da vsak državljan ni mogel kandidirati za vsak položaj; poudarja, da je odločilnega pomena, da se nemudoma oblikujejo novi parlamentarni organi in uprava na vseh ravneh; poziva nove voditelje, naj spoštujejo načelo splošnih, enakopravnih in neposrednih volitev, se povežejo z ljudmi, vključijo civilno družbo ter ponudijo odgovorne in takojšnje odgovore na njihove legitimne skrbi; poziva pristojne organe, naj preiščejo zelo hude obtožbe zoper premierko Republike Srbske, da je bila vpletena v kupovanje glasov dveh poslancev, ki nista člana njene stranke, da je dobila večino v narodni skupščini Republike Srbske;

10. pozdravlja veliko nacionalno in mednarodno solidarnost, tudi v okviru programa EU za obnovo po poplavah, pri odzivu na naravne nesreče leta 2014; pozdravlja dejstvo, da je Evropska unija na prošnjo Bosne in Hercegovine sprejela takojšnje in obsežne ukrepe za reševanje in pomoč ter julija 2014 organizirala donatorsko konferenco, ki jo je gostila Komisija, soorganizatorici pa sta bili Francija in Slovenija; poudarja, da je Komisija Bosno in Hercegovino povabila, naj se

Četrtek, 30. april 2015

pridruži mehanizmu EU za civilno zaščito; poziva k učinkovitim in usklajenim preventivnim ukrepom na vseh ravneh, s katerimi bi odpravili posledice zadnjih nesreč ter jih v prihodnje preprečili; pozdravlja številne pozitivne primere zelo tesnega medetničnega sodelovanja in podpore po poplavih kot znak, da je sprava mogoča; meni, da so regionalno sodelovanje in tesni odnosi s sosednjimi državami bistveni dejavniki za odziv na take nesreče v prihodnje;

11. opozarja, da je strokovna, učinkovita in na zaslugah temelječa javna uprava temelj procesa integracije za Bosno in Hercegovino ter za vsako državo, ki si želi postati članica EU; je resno zaskrbljen nad dejstvom, da je javna uprava, ki naj bi prispevala k napredovanju Bosne in Hercegovine na poti v EU ter izboljšanju življenjskih pogojev državljanov, še vedno razdrobljena, pod vplivom politike in disfunkcionalna; ostaja zaskrbljen zaradi njene finančne vzdržnosti in dejstva, da bi pomanjkanje politične volje za reformo uprave lahko vplivalo na zagotavljanje javnih storitev; poziva vse pristojne subjekte, naj sprejmejo strategijo in akcijski načrt za refomo javne uprave po letu 2014, da bi poenostavili zapleteno institucionalno strukturo, racionalizirali stroške in državo napravili bolj funkcionalno;

12. poziva oblasti, naj bo boj proti korupciji absolutna prednostna naloga, saj saj do sedaj še ni bilo zadovoljivega napredka, korupcija pa vpliva na vse sektorje, vključno z zdravstvom in izobraževanjem, izkorišča najbolj ranljive ljudi ter povečuje pesimizem in zmanjšuje zaupanje državljanov v njihove institucije; poziva k učinkovitim protikorupcijskim mehanizmom, neodvisnem pravosodnemu spremljanju in k vključujočim posvetovanjem z vsemi deležniki, s čimer bi zagotovili pravočasno sprejetje prenovljenega strateškega okvira za obdobje 2015–2019; v splošnem poziva k učinkovitemu izvrševanju protikorupcijskih ukrepov; pozdravlja sprejetje svežnja protikorupcijskih zakonov, tudi o spodbujanju zaščite prijaviteljev nepravilnosti na državni ravni, ter ustanovitvev preventivnih organov na federativni ravni; obsoja poskuse spodkopavanja obstoječih načel pravne države in je zaskrbljen, ker novi zakon o navzkrižju interesov slabi pravni okvir in pomeni korak nazaj pri preprečevanju navzkrižja interesov, saj povečuje tveganje za politično vmešavanje in uradnikov ne spodbuja k spoštovanju pravil; poziva h krepitvi parlamentarnih organov za preprečevanje navzkrižij interesov; poziva pristojne organe, naj izboljšajo rezultate v zvezi z učinkovitimi preiskavami, kazenskim pregonom in obsodbami v odmevnih primerih korupcije, zlasti v okviru javnih naročil in privatizacije;

13. je še vedno resno zaskrbljen zaradi neučinkovitosti pravosodnega sistema, možnosti za politično vmešavanje v sodne postopke, vmešavanja politike v postopke imenovanja, razdrobljene priprave proračuna za sodstvo in tožilstvo ter tveganja za navzkrižje interesov v pravosodju; poziva nove voditelje države, naj uvedejo strukturne in institucionalne reforme, med drugim za harmonizacijo štirih različnih pravnih sistemov; poziva jih, naj obravnavajo priporočila Komisije, na primer institucionalne reforme pravosodja na državni ravni, vključno s sprejetjem zakona o sodiščih Bosne in Hercegovine; poziva prihodnji Svet ministrov, naj sprejme že pripravljeno novo strategijo za reformo pravosodja; ponovno izraža podporo uradu varuha človekovih pravic; ugotavlja, da ustava Republike Srbije še vedno vsebuje moratorij na smrtno kazen, in poziva organe Republike Srbije, naj smrtno kazen nemudoma odpravijo;

14. je zaskrbljen, ker je dostop do brezplačne pravne pomoči zelo omejen in pravica do njenega zagotavljanja zakonsko še ni povsem urejena po vsej Bosni in Hercegovini, s čimer je omejena pravica najbolj ranljivih skupin do pravnega varstva; poziva pristojne organe, naj sprejmejo zakonodajo o brezplačni pravni pomoči na državni ravni in jasno opredelijo vlogo civilne družbe pri njenem zagotavljanju;

15. pozdravlja razširitev strukturiranega dialoga med Evropsko unijo ter Bosno in Hercegovino o pravosodju na dodatna področja o pravni državi, zlasti korupcijo in diskriminacijo, ter dejstvo, da ta dialog daje nekaj pozitivnih rezultatov pri regionalnem sodelovanju, obravnavi vojnih zločinov, profesionalnosti in učinkovitosti pravosodja; pozdravlja vključitev

Četrtek, 30. april 2015

civilne družbe v ta proces; ugotavlja, da so se izboljšale razmere na nekaterih sodiščih v entitetah, vključno z zaščito prič;

16. je zaskrbljen zaradi nekaterih izjav, kjer je bil izražen dvom o legitimnosti obsodb Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo, kar spodkopava verodostojnost sodišča v Haagu; poziva k ukrepom za večjo zaščito prič ter izboljšanje dela tožilstva Bosne in Hercegovine s ponovno obravnavo vojnih zločinov druge kategorije; pozdravlja doseženi napredek pri zmanjševanju sodnih zaostankov v zadevah vojnih zločinov; ugotavlja, da se je izboljšal pregon v primerih vojnih zločinov, ki vključujejo spolno nasilje, in zahteva, naj se to nadaljuje tudi v prihodnje; poudarja, da morajo pristojni organi sprejeti dolgo pričakovani načrt na državni ravni, s katerim bi izboljšali položaj žrtev tovrstnih vojnih zločinov, vključno z njihovo pravico do odškodnine, zagotovili učinkovit dostop do pravnega varstva in uskladili določbe kazenskega prava Bosne in Hercegovine v zvezi s spolnim nasiljem z mednarodnimi standardi;

17. je zaskrbljen zaradi še vedno visokega števila pogrešanih oseb in počasnega napredka na tem področju; poziva organe, naj začnejo tesno sodelovanje med obema entitetama in okrepijo prizadevanja za iskanje pogrešanih oseb;

18. obuja spomin na vse žrtve genocida v Srebrenici leta 1995 in izraža globoko sožalje njihovim družinam in preživelim; izraža podporo organizacijam, kot je Združenje mater enklav Srebrenice in Žepe, zaradi njihove odločilne vloge pri ozaveščanju in gradnji širših temeljev za spravo med vsemi državljani BiH; poziva državljane Bosne in Hercegovine, naj izkoristijo 20. obletnico poboja v Srebrenici kot priložnost za krepitev sprave in sodelovanja, ki sta ključna predpogoja za napredovanje vseh držav v regiji na poti v Evropsko unijo;

19. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je v Bosni in Hercegovini še vedno 84 500 notranje razseljenih oseb ter 6 853 beguncev; je zaskrbljen zaradi kršitve pravic povratnikov v Republiki Srbski; pozdravlja nove ukrepe, ki jih je sprejel parlament Federacije in ki povratnikom iz Republike Srbske omogočajo dostop do pokojninskih prejemkov in zdravstvene oskrbe v Federaciji, hkrati pa kažejo, da je pomemben enak dostop do socialne pomoči za vse državljane; poziva vse ravni oblasti, zlasti organe Republike Srbske, naj olajšajo in pospešijo vračanje notranje razseljenih oseb in beguncev s sprejetjem in izvajanjem vseh potrebnih zakonodajnih in upravnih ukrepov; spodbuja k sodelovanju na tem področju ter naj se vzpostavijo ustrezni pogoji za njihovo mirno in trajnostno ponovno vključitev; poziva k učinkovitemu izvajanju prenovljene strategije glede Priloge VII Daytonskega mirovnega sporazuma; poziva k nadaljnjemu dobremu regionalnemu sodelovanju v okviru procesa sarajevske deklaracije; poziva k celovitemu pristopu, da bi se odzvali na preostale izzive pri odstranitvi min iz te države do leta 2019;

20. ponovno poudarja svojo podporo liberalizaciji vizumskega režima, ki je prinesla vidne pozitivne učinke za državljane Bosne in Hercegovine; ponovno poudarja svojo zavezo k varovanju pravice do potovanja brez vizumov za državljane držav zahodnega Balkana; hkrati poziva k ukrepom na nacionalni ravni, zlasti k družbeno-gospodarskim ukrepom za bolj ranljive skupine, ter k aktivnim ukrepom za krepitev sodelovanja in izmenjave informacij, da se dokončno razbijejo mreže organiziranega kriminala, in k okrepljenemu mejnemu nadzoru in kampanjam ozaveščanja; poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za ohranitev celovitosti brezvizumskega režima in ob sodelovanju z državami članicami obravnava možne zlorabe evropskega azilnega sistema;

21. ugotavlja, da je boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji bistven za preprečevanje poskusov vdora kriminalitete v politični, pravni in gospodarski sistem; ugotavlja, da je bilo v boju proti organiziranemu kriminalu in terorizmu doseženega nekaj napredka; opozarja na pomen izpolnjevanja priporočil skupine GRECO; je zaskrbljen zaradi poročil o vse večji radikalizaciji med mladimi v Bosni in Hercegovini, med katerimi se jih relativno veliko v primerjavi z drugimi državami v tej regiji pridruži terorističnim brcem Islamske države Iraka in Levante; poziva oblasti, naj spremenijo kazenski zakonik, da bi se povečala kaznivost financiranja terorizma; pozdravlja spremembo kazenskega zakonika, ki prepoveduje in kaznuje članstvo v tujih paravojaških skupinah, da bi preprečili versko radikalizacijo; poleg tega

Četrtek, 30. april 2015

poudarja pomen preprečevanja vseh oblik ekstremizma in nasilne radikalizacije; pozdravlja tudi obsežne policijske operacije v celotni Bosni in Hercegovini, ki so privedle do aretacije osumljencev organiziranja, podpiranja in financiranja terorističnih dejavnosti, vključno s tujimi borci; poziva k vključitvi določbe o kaznivih dejanjih iz sovraštva v kazenski zakonih Federacije Bosne in Hercegovine; izraža priznanje ustreznim organom Bosne in Hercegovine za profesionalnost in odločenost v boju proti vse večjim varnostnim grožnjam; poziva Komisijo, naj pristojnim organom nudi pomoč pri zatiranju varnostnih in terorističnih groženj;

22. strogo obsoja teroristični napad na policijsko postajo v mestu Zvornik na vzhodu Bosne, ki se je zgodil dne 27. aprila 2015, v katerem je bil ubit policist, dva pa sta bila ranjena; izraža svojo solidarnost z žrtvami in njihovimi družinami; najstrožje obsoja nasilno skrajno ideologijo, na kateri sloni ta napad; poziva pristojne organe, odgovorne varnostne agencije in pravosodne institucije, naj sodelujejo v izvajanju hitre in temeljite preiskave ter preprečevanju novih napadov; izraža upanje, da se bodo institucije in državljani Bosne in Hercegovine povezali v boju proti grožnji terorizma in skrajnega nasilja;

23. ugotavlja, da za trgovino z ljudmi Bosna in Hercegovina ostaja država izvora in tranzita ter ciljna država; priporoča, naj oblasti sprejmejo učinkovite ukrepe, vključno z zakonodajnimi, za boj proti trgovini s prepovedanimi drogami in ljudmi, ter naj zaščitijo žrtve trgovine z ljudmi;

24. meni, da je nujno okrepiti vlogo civilne družbe tako, da se ji omogoči, da bo izražala interese državljanov, zlasti mladih, kot se je pokazalo lani na t.i. plenemih; ponovno opozarja, da lahko civilna družba dopolni razvoj socialno kohezivne in demokratične družbe z zagotavljanjem socialnih storitev odločilnega pomena; ugotavlja, da bi morala civilna družba odigrati pomembno vlogo pri olajšanju procesa pristopa k EU; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo organizacije civilne družbe še dalje imele dostop do evropskih sredstev, ugotavlja, da institucionalni mehanizmi za sodelovanje s civilno družbo ostajajo šibki ter ovirajo razvoj bolj participativne, vključujoče in odzivne demokracije v vsej državi; zato poziva k preglednim in vključujočim mehanizmom javnega posvetovanja, ki bi vključevali vse javne deležnike, k vzpostavitvi okvira za javno razpravo o pomembnih zakonodajnih odločitvah ter k sprejetju nacionalne strategije za civilno družbo; je zaskrbljen zaradi prijavljenih primerov ustrahovanja med lanskimi družbenimi nemiri;

25. meni, da je v Bosni in Hercegovini treba spodbujati vključujočo in strpno družbo ter zaščititi in spodbujati pravice manjšin in ranljivih skupin; opozarja, da neizvrševanje sodbe v primeru Sejdić-Finci povzroča odkrito diskriminacijo državljanov Bosne in Hercegovine; poziva k sprejetju ukrepov za krepitev vloge varuha človekovih pravic in k temu, da bi v sodelovanju s civilno družbo pripravili protidiskriminacijsko strategijo na državni ravni; poziva pristojne organe, naj še naprej usklajujejo nacionalno zakonodajo s pravnim redom EU, pri čemer naj posebno pozornost namenijo diskriminaciji na podlagi invalidnosti in starosti, kot je poudarjeno v strukturiranem dialogu; poziva ministrstvo za človekove pravice in begunce Bosne in Hercegovine, naj nemudoma vzpostavi delovno skupino za oblikovanje predlogov sprememb k protidiskriminacijskemu zakonu BiH; je zaskrbljen, ker so še vedno razširjeni nadlegovanje LGBTI oseb ter sovražni govor, zločini iz sovraštva in grožnje zoper njih; spodbuja oblasti, naj izvajajo ukrepe za ozaveščanje sodstva, organov kazenskega pregona in širše javnosti o pravicah oseb LGBTI; je zaskrbljen zaradi poročil o primerih diskriminacije iz verskih razlogov;

26. globoko obžaluje še vedno prisotno marginalizacijo in diskriminacijo Romov; pozdravlja napredek, dosežen v zvezi s stanovanjskimi potrebami Romov, vendar spodbuja nadaljnje ukrepe za izboljšanje njihovih življenjskih razmer z izboljšanjem dostopa do zaposlitve, zdravstva in izobraževanja;

27. ugotavlja, da so pravne določbe, ki zagotavljajo pravice žensk in enakost spolov, sicer v veljavi, vendar je bilo pri njihovem izvajanju doseženega le malo napredka; poziva pristojne organe, naj si proaktivno prizadevajo za večjo vključevanje žensk v politiko in delovno silo, boj proti diskriminaciji na trgu delovne sile zaradi materinstva, izboljšanje družbenega in ekonomskega položaja žensk, spodbujanje, zaščito in okrepitev pravic žensk ter za splošno povečanje ozaveščenosti javnosti in razumevanja ljudi o pravicah žensk; poziva organe, naj sprejmejo strategijo za izvajanje

Četrtek, 30. april 2015

Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in v družini ter boju proti njima in oblikujejo usklajen sistem nadzora in zbiranja podatkov o primerih nasilja nad ženskami;

28. poziva Bosno in Hercegovino, naj v zakonodajo o zločinih iz sovraštva vključi spolno usmerjenost in spolno identiteto ter tako omogoči, da se obsodijo osebe, ki izvajajo različne oblike zatiranja na podlagi spolne usmerjenosti ali spolne identitete;

29. ugotavlja, da veljajo pravne določbe o svobodi izražanja; je zaskrbljen zaradi političnih in finančnih pritiskov na medije in primerov groženj novinarjem in urednikom ter njihovega zastraševanja, tudi v predvolilnem obdobju; obsoja poskuse spodkopavanja veljavnih pravil, kar bi lahko škodilo svobodi izražanja in medijski svobodi, tudi na spletu; poudarja, da dogodki, kot sta policijska racija v prostorih portala Klix.ba v Sarajevu in nedavno sprejetje kontroverznega zakona o javnem redu in miru v narodni skupščini Republike Srbske, zbujejo resno zaskrbljenost o svobodi izražanja in svobodi medijev, tudi v družbenih omrežjih; poudarja, da je možnost medijev, da delujejo brez strahu, bistvena za zdravo demokracijo; poziva k popolnemu spoštovanju svobode izražanja in svobode medijev ter naj se novinarjem omogoči, da pridobijo informacije o zadevah javnega pomena; poudarja, da so stalno in trajnostno financiranje, uredniška neodvisnost, oddajanje v vseh uradnih jezikih in pluralizem bistveni za javne medijske storitve; poziva organe, naj odpravijo vse zakonodajne vrzeli, ki sistematično ovirajo popolno preglednost nad lastništvom medijev, ter oblikujejo predpise, ki bodo zagotavljali, da se na medije ne izvršuje neprimerni politični pritisk; poziva pristojne organe, naj ščitijo politično, institucionalno in finančno neodvisnost javnih radiotelevizij ter naj zakone entitet o javni radioteleviziji uskladijo z zakonodajo na državni ravni; poziva, naj bo direktor sveta regulativne agencije Bosne in Hercegovine za telekomunikacije imenovan na podlagi dosežkov;

30. je še vedno zaskrbljen zaradi ločevanja otrok v javnih šolah na podlagi etnične pripadnosti; ugotavlja, da trije različni učni načrti ovirajo skupno, vključujoče in objektivno preučevanje skupne zgodovine in nedavnih zgodovinskih dogodkov; poziva organe, naj učinkovito izvajajo načela vključujočega izobraževanja, tudi v zvezi z invalidnimi otroki; poziva nove voditelje države, naj takoj spodbudijo vključujoč in nediskriminatoreno izobraževalni sistem v obeh entitetah in okrožju Brčko, odpravijo ločevanje različnih etničnih skupin in nadaljujejo izobraževalno reformo, katere cilj je izboljšati ravni izobraževanja in uvesti skupen učni načrt; poziva tudi k pospešenemu izvajanju akcijskega načrta o izobraževalnih potrebah romskih otrok in njihovem vključevanju v izobraževalni sistem;

31. ponovno opozarja na dejstvo, da so protesti februarja 2014 jasno pokazali, da državljani BiH zahtevajo družbeno-gospodarske reforme; je trdno prepričan, da bo izvajanje ukrepov na šestih glavnih področjih reform pakta za rast in delovna mesta ponovno spodbudilo obtičale družbeno-gospodarske reforme, tudi v zvezi z rastjo in zaposlovanjem, ter reforme javnega naročanja; poziva nove vlade na ravni države, entitet in kantonov, naj tesno sodelujejo, da bi bila ekonomsko upravljanje in pakt prednostni nalogi reform; poudarja potrebo po nadaljnjem razvoju in izvajanju programa gospodarskih reform;

32. meni, da je Bosna in Hercegovina dosegla le skromen napredek pri vzpostavljanju delujočega tržnega gospodarstva; poudarja pomen uspešnega spopadanja s konkurenčnim pritiskom in tržnimi silami; je zaskrbljen, da bodo velike šibkosti v poslovnem okolju še naprej negativno vplivale na razvoj zasebnega sektorja in neposredne tuje naložbe; poziva pristojne organe, naj se spopadejo s slabim izvajanjem načela pravne države, velikim neformalnim sektorjem in visoko stopnjo korupcije, ki omejujejo poslovno okolje; poziva h harmonizaciji z direktivo Solvency II;

33. poudarja, da je treba na podlagi potreb državljanov prenoviti in uskladiti razdrobljene sisteme socialne zaščite, da bi tako vsem zagotovili enako obravnavo, ublažili revščino in razvili mrežo socialne varnosti, ki bi bila bolj usmerjena k revnim in socialno izključenim; poudarja, da so gospodarska blaginja in možnosti zaposlovanja, zlasti za mlade, ključne za razvoj države; poziva vlade, naj izvedejo reforme trga dela, da bi rešili vprašanje zelo visoke brezposelnosti, s poudarkom

Četrtek, 30. april 2015

na mladih, ženskah in dolgotrajno brezposelnih; ugotavlja, da so pravice delavcev in sindikalne pravice še vedno omejene; poziva organe, naj še dodatno okrepijo in uskladijo ustrezne zakone po vsej državi; poudarja potrebo po izboljšanju izobraževanja in usposabljanja, da bi obravnavali problem neustreznih spretnosti in izboljšali zaposljivost, zlasti med mladimi;

34. poudarja pomen harmonizacije in izboljšanja obstoječih sindikalnih pravic in pravil o delovnih pogojih, ki trenutno niso enaki v vseh sektorjih; ugotavlja tudi, da socialni prejemki in pokojnine niso porazdeljeni enakomerno;

35. ugotavlja, da je na okoljskem področju in področju podnebnih sprememb dosežen le skromen napredek, ter poziva organe, naj povečajo varstvo okolja v skladu s standardi EU; poziva Bosno in Hercegovino, naj spoštuje pogodbene obveznosti iz pogodbe o energetske skupnosti in stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma ter naj poskrbi za ustrezno in hitro približevanje okoljskemu pravnemu redu EU, tudi preprečevanje prekomernega onesnaževanja zraka iz naftne rafinerije v Bosanskem brodu; poudarja, da mora, da Bosna in Hercegovina začeti v celoti izvajati svoje obveznosti v zvezi s Konvencijo o presoji čezmejnih vplivov na okolje (Espoo, 1991) in Protokolom o strateški presoji vplivov na okolje (Kijev, 2003), tudi kar zadeva dejavnosti v porečjih Neretve in Trebišnjice;

36. pozdravlja konstruktivno in proaktivno držo Bosne in Hercegovine pri spodbujanju regionalnega sodelovanja; izraža priznanje pogostemu skupnemu nadzoru meja s sosednjimi državami; poudarja, da so dobri sosedski odnosi izjemnega pomena; vabi nove voditelje, naj si še naprej in v še večji meri prizadevajo za rešitev nerešenih vprašanj meja in lastništva s sosednjimi državami; spodbuja Bosno in Hercegovino, naj v dobri veri dokonča proces razmejitve s Črno goro na podlagi sporazuma, doseženega maja 2014;

37. obžaluje, da ima zunanja politika Bosne in Hercegovine še vedno razhajajoča stališča, zaradi česar je stopnja usklajenosti s stališči EU nizka (52%); opozarja na izjemni pomen enotne zunanje politike Bosne in Hercegovine; je zaskrbljen zaradi posledic, ki jih bosta imela zavrnitev standardnega izrazoslovja Sveta za uresničevanje miru o ozemeljski celovitosti BiH s strani Rusije ter negativno stališče Rusije do želja Bosne in Hercegovine za pridružitve EU; pozdravlja nadaljevanje operacije Althea kot del obnovljenega mandata OZN s poudarkom na krepitvi zmogljivosti in usposabljanju;

38. poziva novoizvoljene institucije Bosne in Hercegovine, naj izkoristijo priložnost novega pristopa EU za sklenitev sporazuma o prilagajanju začasnega sporazuma/stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma, pri tem pa upoštevajo pristop Hrvaške k EU in vzdrževanje tradicionalne trgovine;

39. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje podpredsednici/visoki predstavnici, Svetu, Komisiji, predsedstvu Bosne in Hercegovine, Svetu ministrov Bosne in Hercegovine, parlamentarni skupščini Bosne in Hercegovine, vladam in parlamentom Federacije Bosne in Hercegovine ter Republike Srbske ter vladam vseh desetih kantonov.